

7/13/84 GIK 167
7/14/55

GÜNLÜDÜR
21/08/2024

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN

7/13184 VE 7/14555 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGELERİNE İLİŞKİN

CEVAPLAR

Ülkemizde son dönemde uygulanan ekonomik politikaların olumsuz bir sonucu da sanayi sektöründe gerek üretimin ve gerek ihracatın ara malı ithalatına olan bağımlılığındaki artış olmuştur. Bu durum AKP iktidarları döneminde hazırlanan Kalkınma Planları, Orta Vadeli Programlar ve Yıllık Programlarda da açıkça ifade edilmiş olup, bu kapsamda gerekli tedbirlerin alınacağı belirtilmiştir. Diğer taraftan, farklı zamanlarda hazırlanarak uygulamaya konulan Girdi Tedarik Stratejisi ve Eylem Planları'nın da bu amaca yönelik olduğu ifade edilmiştir.

Bu bilgiler ışığında;

Soru 1- 2024-2028 yıllarını kapsayan On İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlıkları çerçevesinde Bakanlığınızca imalat sanayi ihracatının ara malı ithalatına olan bağımlılığını ölçmek amacıyla herhangi bir çalışma yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu çalışmanın sonuçları nelerdir? Yapılmamışsa Plan dönemi ihracat ve ithalat hedeflerinin belirlenmesinde hangi çalışmalardan yararlanılmıştır?

Soru 2- Geçmiş yıllarda uygulamaya konulmuş olan Girdi Tedarik Stratejisi ve Eylem planları çerçevesinde ulaşılan sonuçlar nelerdir? Bu sonuçların alt sektörler bazında ayrıntılı dağılımı nasıldır?

Soru 3- İmalat sanayinde ara malı ithalatına bağımlılığı azaltmak amacıyla halihazırda yürüttüğünüz bir çalışma var mıdır?

Soru 4- İmalat sanayi ihracatının ara malı ithalatına olan bağımlılığını azaltmak amacı çerçevesinde Dâhilde İşleme Rejiminin gözden geçirilmesinin ve aşamalı olarak kaldırılmasının gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR

Cevap 1-2-3-4- Türkiye'nin dış ticaretinde ara malı ve hammadde ithalatının azaltılması hedefi kapsamında Bakanlığımız ile Ticaret Bakanlığı uhdesinde çalışmalar yürütülmektedir. Bu çerçevede, imalat sanayimizin olumsuz etkilenmemesi için Türkiye'de yeterli üretim kapasitesine ve üretime sahip olması durumu dikkate alınarak, tedbir uygulanabilecek ürünlerin listesi oluşturulmuştur. 2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda yer alan ulusal kritik hammaddelere yönelik yol haritalarının belirlenmesine yönelik çalışmalara, tarafımızca girdiler sağlanmaktadır.

Bunun yanı sıra, Bakanlığımızca yürürlüğe konulan Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı vasıtasıyla; kritik öneme sahip ve gelecek potansiyeli yüksek ürünlerin ülkemiz içindeki üretim kapasitesinin geliştirilmesi ve yüksek ile orta-yüksek teknoloji seviyeli ürünlerde ve kritik sektörlerde ithalata olan bağımlılığın azaltılması hedeflenmektedir.

Bu bağlamda, ithalat bağımlılığının azaltılması, rekabet yoğunlaşması, yurt içi üretim yetkinlikleri ve gelecek potansiyeli gibi çeşitli kriterler göz önünde bulundurularak belirlenen “Öncelikli Ürün Listesi” çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Listede yer alan ürünlerin belirlenmesi ve revize edilmesi süreçlerinde, dış ticaret verileri göz önünde bulundurulmuştur. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında, Öncelikli Ürün Listesinde yer alan ürünlerin imalatçıların projelerine yönelik olarak Bakanlığımızca sağlanan yatırım teşvikleri ile KOSGEB ve TÜBİTAK’ın proje destekleri “Tek Pencere Mekanizması” ile bir arada ve/veya münhasıran kullanıma sunulmaktadır. Ayrıca, söz konusu Program çerçevesinde desteklenmekte olan yatırımlar “stratejik yatırım” niteliği de taşıyabilmektedir.

Girdi Tedarik Stratejisi (GİTES) ve Eylem Planı (2017-2019)’da yer alan 4.1 no.lu “*Ülkemiz hammadde tedarikinde güvenliği sağlayacak politikalar, kurumlar arası koordinasyon ile belirlenecektir*” eylemi kapsamında, sanayimiz için kritik hammaddelerin tespit edilmesi ve girdi tedarikine ilişkin politikaların oluşturulmasını hedefleyen çalışmalar yürütülmüştür. Bu çalışmalar çerçevesinde; ithalat bağımlılığı, yurtiçi tedarik, mevcut üretimin sürdürülebilirliği, küresel ürün/üretim eğilimleri dikkate alınarak bir kritik hammadde listesi oluşturulmuş ve bu listedeki hammaddeler için politika önerileri belirlenmiştir.

Dâhilde İşleme Rejimi (DİR) Bakanlığımız görev alanına girmemekle birlikte söz konusu uygulamada yer alan ürünlerin listesi Ticaret Bakanlığı ile eşgüdüm halinde ve ülkemiz ihtiyaçları doğrultusunda güncellenmektedir.